

Rigorózní práce se zabývá diagnostikou řečového vývoje dítěte předškolního věku, se zaměřením na lexikálně-sémantickou jazykovou rovinu a komparací intaktního řečového vývojem s narušeným vývojem řeči u dětí s vývojovou dysfázií. Cílem práce je zmapování diagnostické možnosti v oblasti lexika a sémantiky u dětí předškolního věku, představení zahraničního testu Peabody Picture Vocabulary Test a posouzení možnosti adaptace této testové metody do českého jazykového prostředí.

Práce se skládá z části teoretické a empirické. Teoretická část se věnuje nejvýznamnějším teoriím a osobnostem v oblasti vývoje řeči a osvojování jazyka, ontogenezi řeči, způsoby hodnocení lexika a sémantiky u nás a v zahraničí a vývojové dysfázii. Empirická část ověřuje možnost použití nástroje Peabody Picture Vocabulary Test v českém prostředí. Výzkumné šetření bylo realizované prostřednictvím kvantitativního výzkumu, v jednotlivých výzkumných etapách byla získána data od 411 testovaných osob. Testový nástroj Peabody Picture Vocabulary Test byl adaptován do českého jazyka a administrován dětem předškolního věku. V pilotní studii byly zkoumány základní vlastnosti testu, po následné jazykové revizi byly ověřovány možnosti jeho použití v českém jazykovém prostředí a srovnávány výsledky v oblasti pasivní slovní zásoby dětí s vývojovou dysfázií s jejich vrstevníky.

Výsledky empirické části by mohly být východiskem pro další výzkum s cílem adaptace testového nástroje do českého jazyka a znamenat tak rozšíření velmi omezených možností hodnocení jazykového a řečového vývoje.

Klíčová slova: ontogeneze řeči, předškolní věk, Peabody Picture Vocabulary Test, lexikálně-sémantická jazyková rovina, slovní zásoba, řeč, jazyk, vývojová dysfázie